Kwaliteit is ook doelmatigheid
Verstandig Kiezen

Convenant campagne 'Verstandig Kiezen'

Inleiding
De houdbaarheid van het zorgstelsel staat onder druk en daarmee staan we gezamenlijk voor een enorme uitdaging. Het aantal chronisch zieken neemt toe, als ook de welvaartziekten. Zorgkosten stijgen, terwijl de potentiële beroepsbevolking afneemt. De zorgeuro dient doelmatig besteed te worden, zeker nu die steeds schaarser wordt. Het (on)doelmatig handelen in de zorg heeft volop aandacht van de maatschappij en politiek. Over deze problematiek zijn meerdere rapporten van adviesbureaus verschenen. Tekenend voor de adviezen is dat deze probleemanalyses bevatten met daaraan gekoppeld potentiële besparingen die behaald kunnen worden. Daadwerkelijke probleemoplossingen worden echter niet beschreven. De Orde van Medisch Specialisten (OMS) en ZonMw initiëren daarom een campagne om medisch specialisten en hun patiënten te helpen verstandige keuzes te maken in de zorg. Op deze manier laten medisch specialisten zien dat zij hun verantwoordelijkheid nemen als het gaat om kwaliteitsverbetering én kostenbeheersing.

Signalement Verstandig kiezen
In september 2012 overhandigde ZonMw een signalement Verstandig Kiezen aan de directeur generaal curatieve zorg van VWS en aan de voorzitter Raad Kwaliteit van de OMS. Het signalement verkent mogelijkheden doelmatiger te handelen in de Nederlandse gezondheidszorg door bepaalde medische interventies 'niet meer of minder te doen'. Literatuuronderzoek en een inventarisatie van zeven door ZonMw gesubsidieerde projecten laten zien dat dit mogelijk kan zijn.

Doelmatige zorg: speerpunt van wetenschappelijke verenigingen en OMS
De maatschappelijke ontwikkelingen vragen toenemende aandacht van medisch specialisten voor doelmatigheid en gepast gebruik. In het visiedocument "De Medisch Specialist 2015" dat op 2 oktober werd gepubliceerd, staat aangegeven dat de aandacht voor doelmatige zorg topprioriteit dient te zijn van medisch specialisten. Er worden al diverse activiteiten op dit gebied ontplooid. Zo is in 2012 een Campagne Doelmatig Voorschrijven gestart en hebben de wetenschappelijke verenigingen en OMS een standpunt en actieplan praktijkvariatie vastgesteld. Daarnaast hebben de OMS, ZonMw, het Kwaliteitinstituut en de NFU het initiatief genomen om te komen tot een begrippenkader "Gepast Gebruik".

Choosing Wisely
Vorig jaar hebben negen Amerikaanse wetenschappelijke verenigingen samen met de American Board of Internal Medicine Foundation de campagne 'Choosing Wisely' gelanceerd. Elke vereniging stelt een lijst samen met interventies op hun vakgebied die niet of minder kunnen worden gedaan. Deze adviezen zijn evidence based en voorzien van een toelichting voor patiënten. Steeds meer professionele associaties sluiten zich aan bij de campagne.

`

Kwaliteit is ook doelmatigheid
Verstandig Kiezen

Zinniger zorg door onderzoek

Richtlijnen vormen de kennisbasis voor het medisch handelen en moeten de kwaliteit en doelmatigheid van de zorg verbeteren. Niet alle zorg staat echter in richtlijnen en voor veel geleverde zorg bestaat nog onvoldoende bewijs. Dit is niet verwonderlijk: de "geneeskunst" bestaat immers al vele duizenden jaren, terwijl de principes van 'evidence based medicine' pas enkele decennia geleden ontwikkeld zijn. De gevolgen zijn: praktijkvariatie, potentieel minder zinvolle zorg en wellicht soms zelfs onveilige situaties. Goed klinisch evaluatieonderzoek kan een bijdrage leveren aan een oplossing voor dit probleem. Een voorbeeld is het sinds enige jaren door ZonMw ondersteunde Verloskundig Consortium. Binnen het Verloskundig Consortium onderzoeken gynaecologen dagelijkse klinische vraagstukken waarvan de uitkomsten direct in richtlijnen verwerkt worden. Zo leidt toegepast wetenschappelijk onderzoek tot zichtbare kwaliteitsverbetering en zinniger zorg.

Campagne Verstandig Kiezen

Voorgaande activiteiten hebben de OMS en wetenschappelijke verenigingen geïnspireerd om in 2013 een Nederlandse Campagne Verstandig Kiezen te starten. ZonMw onderschrijft en ondersteunt de campagne. De Campagne Verstandig Kiezen heeft als doel het doelmatig handelen te bevorderen. In de campagne zullen bestaande activiteiten van de OMS, wetenschappelijke verenigingen en ZonMw worden gebundeld en geïntensiveerd. Binnen en buitenlandse 'best practices' zullen een inspiratie vormen voor nieuwe activiteiten. De komende maanden wordt gewerkt aan een evenwichtig programma.

Ondergetekende verklaren vanaf januari 2013 de campagne Verstandig Kiezen te willen starten en nodigen wetenschappelijke verenigingen en andere partijen in de zorg uit om deel te nemen.

Namens de OMS,

Dr. M. Daniëls, voorzitter Raad Kwaliteit

Namens ZonMw,

Mw. prof.dr. P. Meurs, voorzitter